

Ohjeita koskien teoriakokeita, lentokokeita ja lupakirjan hakemista

Koulun teoriakokeet

Oppilaan suoritettua kaikki koulun teoritunnit hyväksytysti, hän voi osallistua koulun teoriakokeisiin. Kokeiden läpipääsyyn vaaditaan vähintään 75% vastauksista oikein. Kokeen epäonnistuessa oppilas voi tehdä uusintakokeen. Jos ensimmäinen uusintakoe epäonnistuu, hänen tulee saada vähintään 2 oppituntia lisäkoulutusta ennen toisen uusintakokeen tekemistä.

Ennen ensimmäistä yksinlentoa oppilaan tulee olla suorittanut hyväksytysti seuraavat koulun teoriakokeet:

- 010 Ilmailun säädökset
- 020 Lentokoneen yleistuntemus
- 030 Lentokoneen suoritusarvot
- 080 Lennonteoria
- 090 Radiopuhelinliikenne
- Lentokoneen tyyppiteoria (käsikirjakuulustelu ja SOP-kuulustelu)

Trafin teoriakokeet

Kun oppilas on suorittanut hyväksytysti kaikki lentokoulun teoriakokeet, hän voi ilmoittautua Trafin teoriakokeeseen. Ilmoittautuminen tehdään ilmoittamalla sähköpostitse TTT-Aviationin koulutuspäällikölle tiedot, joita kysytään Trafin ilmoittautumislomakkeessa. Koulutuspäällikkö täyttää ilmoittautumislomakkeen, allekirjoittaa sen ja lähettää Trafille.

Ilmoittautuminen koulutuspäällikölle tulee tehdä vähintään kolme viikkoa ennen haluttua koepäivää, jotta ilmoittautumiset ehditään käsittelemään. Jos kyseessä on hylätyn kokeen uusinta, riittää ilmoittautuminen kaksi viikkoa ennen haluttua koepäivää.

Oppilaat maksavat itse teoriakokeensa.

Tarkemmat ohjeet kokeiden aikatauluista ja suorittamisesta on annettu ilmailutiedotus PEL T1-5:ssä. Teoriakokeita koskevista asioista voi kysyä myös koulutuspäälliköltä tai suoraan Trafilta teoriakokeet@trafi.fi

Lentokoe

Lentokokeessa testataan ohjaajan taidot uutta lupakirjaa haettaessa. Voidakseen osallistua lentokokeeseen oppilaan tulee olla suorittanut hyväksytysti

- Koulun teoriakokeet
- Trafin teoriakokeet
- Koko lentokoulutusohjelma
 - Kokonaisblock-aika vähintään 45 tuntia; joista vähintään 25 tuntia koululentoja opettajan kanssa ja vähintään 10 tuntia yksinlentoja; joista 5 tuntia matkalentoja. 150 nm matkalento, joka sisältää laskun ja pysähtymisen vähintään kahdella eri lentopaikalla

Teoria- ja lentokoulutustodistusten tulee olla mukana lentokokeessa. Lisäksi oppilaalla tulee olla mukanaan voimassa oleva oppilaslupakirja ja medikaali sekä koulutuspäällikön allekirjoittama todistus radiopuhelinkoulutuksesta, kielitaitokokeen todistus sekä suositus lentokokeeseen.

Koulu ilmoittaa oppilaan lentokokeeseen. Käytännössä koulutuspäällikkö tai päälennonopettaja ilmoittaa tarkastuslentäjälle oppilaan olevan valmis lentokokeeseen, ja tarkastuslentäjä ja oppilas sopivat keskenään lentokokeen päivämäärän ja muut yksityiskohdat.

Koulutustodistukset kirjoittaa koulutuspäällikkö. Todistusten kirjoittaminen ja postittaminen vie muutamia päiviä, joten ota tämä huomioon sopiessasi tarkastuslennon ajankohtaa.

Koulutuspäällikön sijaisena toimii tarvittaessa päälennonopettaja.

Lupakirjan hakeminen

Lupakirjaa voi hakea hyväksytysti suoritettua lentokokeen jälkeen. Hakeminen tapahtuu Trafin lomakkeella LU3135. Hakemukseen tulee liittää koulutustodistukset (alkuperäinen tai oikeaksi todistettu kopio, alkuperäiset palautetaan lupakirjan mukana), lentokoelausunto sekä lentopäiväkirja.

Ohjeen hyväksynyt operatiiviseen käyttöön 1.2.2015.

Aarne Raunio
Koulutuspäällikkö

Lentäjien lupakirjojen ja kelpuutusten hakeminen

Voit hakea lupakirjaa tai kelpuutusta täyttämällä kirjallisen hakemuksen ja lähettämällä sen liitteineen sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@trafi.fi tai postitse osoitteeseen:

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi

Kirjaamo

PL 320

00101 Helsinki

Käsitlemme hakemukset saapumisjärjestyksessä 14 vuorokauden sisällä siitä, kun olet toimittanut kaikki käsittelyyn tarvittavat liitteet. Toimitamme valmistuneet lupakirjat ensisijaisesti postitse. Käsittelyn nopeuttamiseksi toivomme, että lähetät hakemuksen ja kaikki tarvittavat liitteet samalla kertaa.

Uusiin lupakirja- ja kelpuutushakemuksiin tarvittavat asiakirjat:

- hakemus (linkki lomakkeeseen oikealla)
- seuraavat todistukset:
 - teoriakoulutus
 - lentokoulutus
 - radiopuhelinliikennekoulutus
 - kielitaitokoe, mikäli
 - haet englannin kielitaitomerkin­tää tai
 - et puhu synty­peräisesti suomea ja haet suomen kielitaitomerkin­tää
- kopio lentopäiväkirjasta hakiessasi ensimmäistä lupakirjaa
- kopio passista, mikäli et ole Suomen kansalainen.

Tarvittavat asiakirjat lupakirjojen ja kelpuutusten uusimiseksi:

- hakemus (täytä myös kohta "lentokokemus")
- tarvittaessa todistushyväksytystä kertauskoulutuksesta.

Lupakirjojen ja kelpuutusten myöntämiseksi sinulla tulee olla voimassaoleva lupakirjaan vaadittava lääketieteellinen kelpoisuustodistus. Lisätietoa lääketieteellisistä kelpoisuustodistuksista ja hakemisesta löytyy kohdasta ["Ilmailulääketiede"](#).

Kelpuutukset

Lentolupakirjan voimassa olevat kelpuutukset määrittelevät lupakirjanhaltijan eli ilma-aluksen ohjaajan oikeudet. Trafi myöntää lentolupakirjoihin liitettävät kelpuutukset, jotka sallivat lupakirjan haltijan käyttää lupakirjaansa monipuolisemmin. Kelpuutuksia ovat esimerkiksi tyyppi- ja luokkakelpuutukset sekä kouluttajakelpuutukset.

Kelpuutuksen hankkimiseen liittyy teoria- ja lentokoulutusta sekä lentokoe. Joihinkin kelpuutuksiin liittyy myös teoriakoe.

Kelpuutuksen voimassaolon jatkaminen ja uusiminen

Lupakirjaan merkittyjen kelpuutusten voimassaoloa jatketaan kelpuutuksesta riippuen joko kokemuksella, koululennolla tai tarkastuslennolla tai niiden yhdistelmillä. Vanhentunut kelpuutus voidaan uusida yleensä kertauskoulutuksella ja tarkastuslennolla.

Tarkastuslentäjät voivat jatkaa kelpuutusten voimassaoloa sekä myös uusia vanhentuneita kelpuutuksia mikäli:

- kelpuutus on merkittynä lupakirjaan ja
- kelpuutuksen voimassaolon päättymisestä on alle 3 vuotta.

Kelpuutuksen väliaikainen käyttöoikeus

Tarkastuslentäjä voi myöntää hyväksytyyn lentokokeen jälkeen väliaikaisen oikeuden käyttää kelpuutuksen mukaisia oikeuksia. Tällöin lupakirjan haltija pääsee hyödyntämään uutta kelpuutustaan jo odottaessaan uuden lupakirjan valmistumista.

Kielitaitomerkintä

Tarvitset kansainvälisen siviili-ilmailujärjestyksen ICAOn edellyttämän kielitaitomerkinnän englannin kielestä:

- lentäessäsi ulkomailla.
- käyttäessäsi englannin kieltä radiopuhelinliikenteessä Suomessa.
- käyttäessäsi mittarilentokelpuutusta.

Englannin kielen kielitaitomerkinnän saat lupakirjaasi suorittamalla kielitaitokokeen Trafin valtuuttamalle kielitaitotarkastajalle.

Trafi myöntää kielitaitomerkinnän hakemuksesta kielitaitokokeesta annetun todistuksen perusteella. Valtuutettu kielitaitotarkastaja saa tehdä lupakirjaan merkinnän kielitaitomerkinnän voimassaolon jatkamisesta.

Kielitaitomerkinnän voimassaoloaika riippuu lupakirjaluokasta ja kielitaidon tasosta.

Kielitaitomerkinnät ovat voimassa seuraavasti:

- Taso 6 on voimassa toistaiseksi eikä sitä tarvitse uusida.
- Taso 5 on voimassa kuusi vuotta.

- Taso 4 on voimassa ohjaamomiehistöllä neljä vuotta ja lennonvarmistushenkilöstöllä kolme vuotta.

R/T E -merkintä

R/T E -merkintä jää harrasteilmailijoiden kansalliseksi merkinnäksi, ja sen haltija voi käyttää ilmailun radiopuhelinliikenteessä englantia Suomen alueella muiden kelpuutustensa puitteissa. Merkinnän hyväksyntävelvoitetta ei muilla ICAOn jäsenmailla ole. Ulkomailla toimittaessa myös harrasteilmailijalla on oltava ICAOn edellyttämä kielitaitomerkintä.

Lentokokeet, tarkastuslennot ja pätevyyden arvioinnit

Lentokoe

Lentokoe on taidonnäyte, joka annetaan uuden lupakirjan tai kelpuutuksen myöntämistä varten. Lentokokeeseen sisältyy lento-osio sekä tarkastuslentäjän pitämä suullinen kuulustelu.

- PPL lentokoe - Tilaa itse tarkastuslento ottamalla yhteyttä tarkastuslentäjään
- CPL lentokoe - Kouluttaja tai tarkastettava esittää tarkastuslentäjää soveltamisohjeen mukaisesti ottamalla yhteyttä lentokokeet@trafi.fi
- IR lentokoe - Kouluttaja tai tarkastettava esittää tarkastuslentäjää soveltamisohjeen mukaisesti ottamalla yhteyttä lentokokeet@trafi.fi
- ATPL lentokoe - Kouluttaja tai tarkastettava esittää tarkastuslentäjää soveltamisohjeen mukaisesti ottamalla yhteyttä lentokokeet@trafi.fi

Yhteydenotto lupakirjat ja pätevyydet -yksikköön, lentokokeet@trafi.fi tulee ottaa IR/CPL lentokokeiden osalta vähintään 14 vuorokautta ennen tarkastustapahtuman suunniteltua ajankohtaa.

Tarkemmat toimintaohjeet annetaan soveltamisohjeessa [Tarkastuslentäjien nimeäminen](#).

Tarkastuslento

Tarkastuslento on taidonnäyte, joka annetaan kelpuutuksen voimassaolon jatkamista tai uusimista varten. Tarkastuslento on sisältyy lento-osio sekä tarkastuslentäjän pitämä suullinen kuulustelu.

Tilaa itse tarkastuslento ottamalla yhteyttä tarkastuslentäjään.

Listauksen tarkastuslentäjistä löydät linkistä sivun oikeasta laidasta.

Pätevyyden arviointi

Pätevyyden arviointi liittyy tarkastuslentäjän hyväksyntään tai lennonopettajan kelpuutukseen.

Kouluttaja tai tarkastettava esittää tarkastuslentäjää soveltamisohjeen mukaisesti ottamalla yhteyttä lentokokeet(at)trafi.fi.

Yhteydenotto lupakirjat ja pätevyudet – yksikköön tulee ottaa pätevyyden arviointien osalta vähintään 14 vuorokautta ennen tarkastustapahtuman suunniteltua ajankohtaa.

Tarkemmat toimintaohjeet annetaan soveltamisohjeessa [Tarkastuslentäjien nimeäminen](#).

Tarkastuslentäjät

Tarkastuslentäjän hyväksyntätodistuksen hakeminen

8.4.2014 lähtien tarkastuslentäjäkurssille on voinut hakea, jos täyttää lentomiestöasetuksen 1178/2011 liitteen 1 luvun K vaatimukset.

Tarkastuslentäjän hyväksyntätodistuksen edellytykset

Tarkastuslentäjän hyväksyntätodistuksen hakijan on osoitettava tarkastuslentäjän oikeuksiin soveltuvat

- tiedot
- tausta
- kokemus
- lisäksi hakijan on suoritettava toimivaltaisen viranomaisen standardointikurssi.

Lisätietoja asiasta antaa lupakirjat ja pätevyudet -yksikkö, lentokokeet(at)trafi.fi.

Kelpuutuksen väliaikainen käyttöoikeus

Tarkastuslentäjä voi myöntää hyväksytysti suoritettua lentokokeen jälkeen JAR-FCL tai EASA Part-FCL lupakirjan haltijalle väliaikaisen oikeuden käyttää kelpuutuksen mukaisia oikeuksia odottaessaan merkintää lupakirjaan.

Myöntäminen tapahtuu [kelpuutuksen väliaikainen käyttöoikeus soveltamisohjeen mukaan](#).

Lomakkeiden tilaus

Henkilöt, jotka ovat soveltamisohjeen mukaan oikeutettuja myöntämään kelpuutuksen väliaikaisen käyttöoikeuden voivat tilata myöntämistä varten vaadittuja lomakkeita (LU6002) sähköpostitse osoitteesta lentokokeet(at)trafi.fi.

Lisätietoja asiasta antaa lupakirjat ja pätevyudet -yksikkö, lentokokeet(at)trafi.fi.